

Apoštolská exhortace Pavla VI.

OBNOVENÍ ŘEHOLNÍHO ŽIVOTA

EVANGELICA TESTIFICATIO ET

29. 6. 1971

Pět let po začátku náročné práce na Přizpůsobené obnově se Pavel VI. obrací přímo na řeholníky a řeholnice, aby je posílil a povzbudil, usměrnil a podpořil, navzdory pochybám a těžkostem dneška, vycházejí přitom z dobré znalosti dnešní mentality a situace. Přičemž trvá na rozhodující důležitosti vnitřního osobního závazku a odhodlání a vyzývá k věrnosti základním hodnotám a k autenticitě. Toto vše prostou řečí s nádechem vřelosti a až téměř bratrské něžnosti k řeholníkům. V závěrečné výzvě papež připomíná podmínky a nutnost sjednocení osoby z hloubi srdce, a upozorňuje na zvláštní důležitost struktury života a prostředí komunity.

Pavel VI. se pevně opírá o koncil, přičemž rozvíjí některé aspekty nauky, např.:

- charizmatická a kristologická povaha řeholního života
- jeho epifanická a prorocká funkce před světem
- jeho humanizující hodnota.

ÚVOD

Evangelijní svědectví

Drazí synové a dcery v Kristu Ježíši!

1. Evangelijní svědectví řeholního života ukazuje před tváří lidí prvenství lásky k Bohu s takovou silou, že je třeba za to děkovat Duchu svatému. Chtěli bychom vám zcela prostě, tak jak to udělal náš ctihodný předchůdce Jan XXIII. v předvečer koncilu, říci, jakou naději vzbuzuje v nás a stejně i ve všech pastýřích a věřících církve opravdová velkodušnost těch mužů a žen, kteří zasvětili svůj život Pánu a zachovávají ducha a praxi evangelijních rad. Toužíme vás povzbudit, abyste pokračovali na své cestě následování Krista v ochotném přijímání toho, čemu učí II. vatikánský sněm.

Koncil

2. Děláme to proto, abychom odpověděli na nepokoj, nejistotu a nestálost, kterou někteří projevují, a také proto, abychom povzbudili ty, kdo hledají pravou obnovu řeholního života. Odvážnost některých svévolných změn, přehnaná nedůvěra k minulosti, i když tato svědčí o moudrosti a životnosti církevních tradic, mentalita příliš usilující přizpůsobit se co nejrychleji hlubokým změnám, kterými se otřásá naše doba, mohou některé vést k tomu, že pokládají specifické formy řeholního života za zvetšelé. Což nezašli někteří tak daleko, že se zcela neprávem dovolávají koncilu, když se odvažují pochybovat o jeho samém principu? A přece je velmi dobře známo, že koncil přiznává tomuto „zvláštnímu daru“ význačné místo v životě církve a praví, že „ti, kterým se ho dostalo, se více připodobňují v čistotě a chudobě způsobu života, který si zvolil Kristus Pán a jeho Matka, svatá Panna (LG 46). Koncil ukazuje také cesty, kterými by se tento dar obnovil podle zásad evangelia (PC).

Tradice církve

3. Tradice církve, - je to třeba připomínat? -, nám podává od počátku toto vynikající svědectví neustálého úsilí v hledání Boha, jedinečné a nerozdělené lásky ke Kristu a naprostého zasvěcení růstu jeho království. Bez tohoto konkrétního znamení by se láska církevního společenství vydávala v nebezpečí, že ochladne, že ono podivuhodné spasitelné hlásání evangelia, odporující veřejnému mínění, ztratí svou působnost a že sůl víry zvětrá ve světě, který je na cestě sekularizace.

Od prvního století máme v církvi pod vedením Ducha svatého nejen mučedníky, kteří heroickým způsobem vyznávají Krista, nýbrž i statečné učedníky, panny a poustevníky. A v tom už byl zárodek řeholního života. Ten se pak postupně zdokonaloval, rostl a dostával různé formy života společného nebo poustevnického, aby odpověděl na naléhavou výzvu Kristovu: „Není nikoho, kdo opustil dům nebo ženu nebo bratry nebo rodiče nebo děti pro Boží království, aby v tomto čase nedostal mnohokrát víc a v nadcházejícím věku život věčný (Lk 18,29).

Kdo by se odvážil tvrdit, že toto pozvání nemá už dnes svůj význam a sílu? Kdo by chtěl tvrdit, že církev se může obejít bez těchto vynikajících svědků

Kristovy lásky, přesahující přirozenost, nebo že svět může bez vlastní škody připustit, aby zhasla tato světla, která zvěstují Boží království s onou svobodou, která nezná překážek a denně nachází svůj výraz v životě tisíců synů a dcer?

Úcta a láska

4. Milovaní řeholníci a řeholnice, rozhodli jste se přijetím evangelijních rad jít svobodněji za Kristem a věrněji ho napodobovat. Celý život jste obětovali Bohu zvláštním zasvěcením, které má svůj kořen v zasvěcení křestním a dokonaleji je vyjadřuje. Kéž byste pochopili mimořádnou úctu a lásku, kterou vás milujeme ve jménu Ježíše Krista! Doporučujeme vás nejmilejším bratřím biskupům a ti spolu s kněžími, svými spolupracovníky chápou svou vlastní odpovědnost vůči řeholnímu životu. Žádáme také všechny laiky, kterým „přísluší aby byli za všech okolností, právě uprostřed lidské společnosti, Kristovými svědky (GS 43), aby pochopili, jak mocným povzbuzením jste pro ně v úsilí o svatost, ke které jsou i oni svým křtem v Kristu povoláni k slávě Otcově! (srv.LG 5)

Přizpůsobená obnova

5. Je jisté, že některé vnější věci, nařizované zakladateli řádů a řeholních kongregací, jsou pro dnešní dobu zastaralé. Mnohé povinnosti, nahromaděné během staletí, kterými byl řeholní život zatížen a znesnadněn, je třeba ulehčit. Je třeba úprav a s církevním schválením je možno hledat a zavádět nové formy. Tomu se právě věnuje už po několik let, a to velkodušně, větší část řeholních společností a zkoušejí - někdy i velmi odvážně - nové stanovy a řehole. Víme o tom a pozorně sledujeme tyto pokusy o obnovu, požadovanou koncilem.

Nezbytné rozlišování

6. Jak v tomto prudkém úsilí o pokrok, kde je stále nebezpečí, že duch světa se smísí s činností Ducha svatého, vám máme pomoci, abyste správně rozlišovali, jak je třeba? Jak bezpečně uchovat nebo získat to, co je podstatné? Jak těžit ze zkušenosti minulých věků a také z myšlení dneška, aby se posílila forma evangelijního života?

Ve smyslu zvláštní odpovědnosti, kterou máme v církvi od Boha - máme utvrzovat své bratry - chtěli bychom vás ze své strany povzbudit, abyste pokračovali s větší jistotou a radostnou důvěrou na cestě, kterou jste zvolili. Ve snaze o dokonalou lásku, která řídí váš život, jak jinak byste měli jednat než být připraveni dokonale naslouchat Duchu svatému, který působí v církvi a volá vás k svobodě Božích dětí? (srv. Gal 5,13; 2Kor 3,17)

I. ŘEHOLNÍ ŽIVOT

Nauka koncilu

7. Drazí synové a dcery, odpověděli jste svobodně na pozvání Ducha svatého, rozhodli jste se následovat Krista a zcela jste se mu zasvětili. Evangelijní rady Bohu obětované čistoty, chudoby a poslušnosti jsou nyní zákony vašeho života. Koncil však připomíná, že „církevní autorita pod vedením Ducha svatého se ujala péče o evangelijní rady tím, že je vykládá, řídí jejich praktikování a ustavuje trvalé formy života podle nich (LG 43). Tím je uznává a činí autentickým způsob života, vytvářený na základě evangelijních rad: „Sliby (nebo jinými posvátnými závazky slibům svou povahou podobnými), kterými se křesťan zavazuje zachovávat tři uvedené evangelijní rady, dává se do výhradního vlastnictví Bohu nade všechno milovanému; ... Křtem sice umřel hříchu a byl zasvěcen Bohu. Aby však mohl přijmout bohatší plody křestní milosti, chce se slibem evangelijních rad v církvi osvobodit od překážek, které by ho mohly odvrátit od vroucí lásky a dokonalé bohoslužby, a zasvěcuje se božské službě důvěrněji. Toto zasvěcení je tím dokonalejší, čím lépe ty pevně a trvalé závazky představují nerozlučný svazek Krista s jeho snoubenkou, církví,“ (LG 44). Tato nauka koncilu jasně ukazuje velikost tohoto daru, k němuž jste se svobodně rozhodli, a proto je naprostý a neodvolatelný - tak jako dar, kterým se dal Kristus církvi. Pro nebeské království jste Kristu darovali velkodušně a bezvýhradně schopnost milovat, touhu vlastnit a svobodné rozhodování řídit svůj život, tato vzácná dobra člověka. Takové je vaše zasvěcení, které se uskutečňuje v církvi a prostřednictvím její služby jak těch, kteří zastupují její vedení a přijímají řeholní profesi, tak celého křesťanského společenství. Jeho láska uznává, přijímá, podporuje a chrání ty, kteří se v jeho středu odhodlávají být jakoby živým znamením, „které může a má účinně vést všechny členy církve k tomu,

aby plnili bez zdráhání povinnosti křesťanského povolání. Řeholní stav, který více osvobozuje své členy od pozemských starostí, lépe ukazuje všem věřícím nebeské hodnoty přítomné už na tomto světě (LG 44).

Život kontemplativní

8. Někteří z vás jsou povoláni k životu, kterému říkáme kontemplativní. Neodvolatelná síla vás pudí k Pánu. Uchvácení Bohem věnujete se jeho svrchované činnosti, která vás pozvedá k Němu, přetvořuje vás v Něho samého a připravuje vás na onu věčnou kontemplaci, která je naším společným povoláním. Jak byste mohli pokračovat na této cestě a zůstat věrni milosti, která vás oživuje, kdybyste neodpovídali celým svým bytím, silou, která pramení v lásce, na toto povolání, které vás usměrňuje trvalým způsobem k Bohu? Proto jakoukoliv jinou činnost, se kterou se setkáváte – jako bratrské vztahy, práce zdarma nebo za odměnu, nutný odpočinek a podobné – považujete za svědectví intimního spojení s Bohem, které mu podáváte, aby vám udělil vše sjednocující čistotu úmyslu, tak nutnou k tomu, abyste se s ním setkali v době modlitby. Tak přispějete k šíření Božího království svědectvím svého života a „tajemnou apoštolskou plodností“ (PC 7).

Život apoštolský

9. Jiní jsou oddáni apoštolátu a sice v jeho nejvlastnějším poslání a hlásají Boží slovo těm, které jim Bůh posílá do cesty, a přivádějí je k víře. Tato milost vyžaduje důvěrný styk s Bohem. Jen tak budete moci hlásat poselství vtěleného Slova řečí, které lidé porozumějí. Proto je nutné, aby celý váš život byl účastí v jeho utrpení, smrti a slávě! (srv. Flp 3, 10-11)

Kontemplace a apoštolát

10. Když vaše povolání vám určí jiné úkoly ve službě lidí, jako je pastorační, misie, vyučování, charitativní činnost atd., je to především síla vaší lásky k Bohu, která je učiní plodnými v míře vašeho spojení s Bohem, které je „ve skrytu“ (Mat 6,6). Chtějí-li se řeholníci věrně držet učení koncilu, pak „členové všech společností mají hledat především a jedině Boha; rozjímání, ve kterém se přimknou k Bohu myslí i srdcem, mají spojovat s apoštolskou láskou; touto láskou ať se snaží přidružit se k dílu vykoupení a šířit Boží království“ (PC 5).

Charizma zakladatelů

11. Srdce lidu k přijetí pravdy a božské lásky pohnete jen tehdy, budete-li jednat podle charizmatu vašich zakladatelů, které Bůh vzbudil v církvi. Také koncil zdůrazňuje, a to právem, povinnost řeholníků a řeholnic být věrnými duchu svých zakladatelů, jejich evangelijnímu myšlení, příkladu jejich svatosti. Zde mají vidět jeden z principů obnovy, kterou mají nyní provádět, a jedno z kritérií a to nejbezpečnějších, podle něhož se má zařídit každá řeholní společnost. Charizma řeholního života není jen jakási přirozená pobídka „z krve a vůle těla“, ani nevychází z mentality, která se přizpůsobuje tomuto světu (srv. Řím 12,2), nýbrž je plodem Ducha svatého, který stále působí v církvi.

Vnější formy a vnitřní elán

12. Odtud bude jistě čerpat každá řeholní rodina vlatní životní sílu. Neboť, i když božské povolání se obnovuje rozdílně podle měnitelných okolností místa a času, vyžaduje vždy jistou pevnou a stálou orientaci. Vnitřní elán jí odpovídající vzbuzuje v životě člověka jistá základní rozhodnutí. Věrnost jejich požadavkům je zkušebním kamenem opravdovosti řeholního života. Nezapomínejme: Každá lidská instituce je v nebezpečí sklerózy, je ohrožena formalizmem. Pouze vnější zachování zákonů nemůže samo sebou stačit, aby zajistilo hodnotu života a udrželo jeho stálost. Proto vnější formy je třeba neustále oživovat vnitřním nadšením, bez něhož by se staly brzy přílišným břemenem. V této rozmanitosti forem, které dávají každé řeholní společnosti vlastní podobu a mají svůj kořen v plnosti Kristovy milosti, je nejvyšším pravidlem řeholního života, poslední normou následování Krista podle učení evangelia. Nevedlo snad toto úsilí během staletí k požadavku života čistého, chudého a oddaného poslušnosti?

II. PODSTATNÉ ZÁVAZKY

A) Bohu zasvěcená čistota

13. Pouze láska k Bohu, je třeba to říci znovu, pohne člověka rozhodujícím způsobem k řeholní čistotě. Tato láska vyžaduje velmi naléhavě bratrskou lásku,

aby řeholník žil hlubším způsobem v Kristově srdci se svými bratry. Pod touto podmínkou se stane dar sama sebe Bohu a bližnímu pramenem hlubokého pokoje. Tím nijak nezlehčujeme lidskou lásku a manželství. Ve smyslu naší víry je přece manželská láska obrazem a účastí na spojení lásky, která sjednocuje Krista s církví. Řeholní čistota připomíná toto sjednocení velmi zřetelně a působí ono překonávání sebe sama, ke kterému musí tihnout každá lidská láska. V dnešní době, kdy je láska ohrožena – jako nikdy – devastujícím erotismem, musí být čistota chápána a prožívána s velkou opravdovostí a velkodušností. Čistota je ctnost zcela pozitivní a svědčí o lásce, která dává přednost Bohu přede všemi, a nejvznešenějším a zcela absolutním způsobem symbolizuje tajemství spojení mystického těla s jeho Hlavou a snoubenky s jejím věčným Snoubencem. Řeholní čistota zasahuje hluboko člověka, přetvořuje ho, proniká do nitra jeho duše a tajemně ho připodobňuje Kristu.

Pramen duchovní plodnosti

14. Je proto třeba, drazí synové a dcery, abyste vrátili veškerou účinnost duchovní praxi, plynoucí z Bohu zasvěcené čistoty. Jestliže se tato ctnost opravdu zachovává v životě pro království Boží, osvobozuje srdce člověka a tak se stává i „znamením lásky i pobídkou k ní a zvláštním pramenem duchovní plodnosti ve světě (LG 42). I když to svět vždycky nevidí, nicméně působí tajemně uprostřed něho.

Dar Boží

15. Co se nás týče, je třeba, abychom byli o tom pevně přesvědčeni, že hodnota a plodnost čistoty, zachovávané z lásky k Bohu v řeholním celibátu, má svůj nejhlubší základ ve slově Božím, v učení Kristově, v existenci jeho panenské Matky a v apoštolské tradici tak, jak byla nepřetržitě udržována v církvi. Jde o vzácný dar, který Otec někomu uděluje. Je křehký a zranitelný pro lidskou slabost, je vystaven odporu pouhého rozumu a nemůže být pochopen těmi, kterým nebylo ve světle Vtěleného Slova zjeveno, jak ten, „kdo ztratí svou duši pro Něho, ji nalezne (Mt 10,39).

B) Bohu zasvěcená chudoba

16. Jako následovníci Kristovi v čistotě chcete také podle jeho příkladu žít chudě, co se týká užívání dober tohoto světa, potřebných k dennímu životu. Ostatně v této věci mají dnešní lidé na vás naléhavé požadavky. Není pochyby, že řeholní společnosti mají velký úkol v dílech milosrdenství a v sociální pomoci; je jasné, že v této službě musejí mít řeholní společnosti vždycky na mysli požadavky evangelia a to tak, aby se přizpůsobily dnešním potřebám.

Volání chudých

17. Nikdy nebylo naléhavější volání chudých a slyšíte jej ze strany těch, kteří jsou tíženi bídou osobní i kolektivní. Což nepřišel Kristus, aby odpověděl na jejich volání, totiž Božích dětí, které požívají jisté výsadní právo, a což nešel tak daleko, že se jim stal rovným? Ve světě při úžasném pokroku zůstávají masy i jednotlivci v bídě a žádají velmi naléhavě obrát v myšlení a životě zvláště na vás, kteří následujete Krista v jeho pozemském postavení sebezničení. Toto pozvání, víme to dobře, vyznívá ve vašich srdcích tak dramaticky, že mnozí z vás jsou pokoušeni mnohdy i k násilné činnosti. Učedníci Kristovi, jak byste mohli jít jinou cestou, než byla jeho? To není, víte to, nějaké hnutí řádu politického nebo časného, nýbrž volání k obrácení srdce, k osvobození ode všech překážek pozemských lásce.

Chudoba a spravedlnost

18. Jak tedy odpovíte ve svém životě na volání chudých? Toto volání vám musí především zapovědět jakýmkoliv způsobem se kompromitovat s kteroukoliv formou sociální nespravedlnosti. Zavazuje vás také k tomu, abyste probouzeli svědomí lidí, aby viděli hroznou bídu a požadavky sociální spravedlnosti, jak jim učí evangelium a církev. Některé z vás má toto volání k tomu, abyste se přidružili k chudým v jejich životním postavení a účastnili se jejich bolestných starostí. Mnohé z vašich společností pak zve, abyste některá svá díla obrátili k prospěchu chudých; a to ostatně už velkodušně učinila řada řeholních společností. Ukládá vám konečně jen takové užívání hmotných hodnot, jaké vyžaduje plnění úkolů, ke kterým jste povoláni. Je třeba, abyste ve svém každodenním životě podávali i navenek důkazy opravdové chudoby.

Užívání statků světa

19. Jaké svědectví by podal v naší civilizaci, ve světě, který se vyznačuje podivuhodným vývojem téměř neomezeného materiálního růstu, řeholník, který by se dal strhnout k bezduchému hledání blahobytu a pokládal by za normální brát bez rozlišování a bez rezervy všechno, co svět nabízí? Poněvadž pro mnohé se zostrilo nebezpečí, že se chytí do léčky bezstarostnosti z vlastnictví, vědy a moci, staví vás povolání Boží na vrchol křesťanského svědomí, abyste připomínali lidem, že jejich pravý a plný pokrok je: odpovědět na jejich povolání - „účastnit se jako synové na životě živého Boha, Otce všech lidí (PP 21).

Život a práce

20. Slyšíte také náрек tolika lidských životů, které se zmítají jako v neúprosném zajetí práce kvůli výdělku, pro peníze, kterými by si zajistili požitkářský život, pro věci, které se spotřebují a které vyžadují často nelidskou práci. Jedno z podstatných hledisek vaší chudoby tedy bude svědčit o lidském smyslu práce, vykonávané ve svobodě ducha, konané tak, že její výdělek člověku slouží a udržuje jeho život. Koncil řekl velmi rozhodně a s důrazem, že jste nutně podrobeni společnému zákonu práce (PC 13). Postarat se o životní potřeby své, bratří nebo sester a pomáhat chudým svou prací, to je povinnost, která na vás doléhá. Vaše činnost však nesmí být v rozporu s povoláním vašich různých řeholních společností, ani nesmíte brát pravidelně práce, které by nahrazovaly vaše vlastní úkoly. Jinak byste se nutně dostali do světského způsobu života, a to ke škodě života řeholního. Buďte tedy pozorní k duchu, který vás oživuje; není pochyby, že byste ztroskotali, kdybyste se domnívali, že je to pro vás čestné, jestliže žijete jen z výdělku ve světském zaměstnání.

Bratrské společenství

21. Nutnost bratrského společenství, jež je dnes tak zdůrazňované, musí si udržet svou evangelijní hodnotu. V Učení dvanácti apoštolů (Didaché) je psáno: „Jestliže máte společenství ve statcích věčných, tím více se musíte dělit o pomíjející. Chudoba opravdově žitá tak, že všechny statky včetně výdělku se stávají společnými, svědčí o duchovním společenství, které vás spojuje. A to je živou výzvou všem bohatým a přináší úlevu také vašim bratřím a sestrám, kteří trpí nedostatkem. Legitimní touha mít osobní odpovědnost nenajde svůj výraz v užívání vlastních příjmů, nýbrž v bratrské účasti ve společných statcích. Formy chudoby každého jednotlivce a každé komunity budou záviset na povaze řeholní společnosti a na způsobu poslušnosti, která se tu zachovává; tak se uskuteční podle zvláštního volání každého jednotlivce charakter závislosti, který náleží každé chudobě.

Evangelijní požadavek

22. Jak vidíte, drazí synové a dcery, potřeby dnešního světa, jestliže je zakoušíte ve spojení s Kristem, činí vaši chudobu velmi potřebnou a velmi hlubokou. Třebaže musíte samozřejmě počítat s lidským prostředím, ve kterém žijete, abyste přizpůsobili styl svého života, nesmí být vaše chudoba pouhé a jednoduché přizpůsobení zvykům života vašeho prostředí. Její síla svědčit pochází z velkodušné poslušnosti k evangelijnímu příkazu v naprosté věrnosti k vašemu povolání a ne pouze v jisté snaze zdát se chudými. To by bylo příliš snadné a povrchní. Je však třeba se vystříhat jistých způsobů života, které zavánějí strojeností a marnivostí. Uznáváme, že jsou jisté situace, které ospravedlňují odložení řeholního šatu, musíme však říci, že je velmi vhodné, aby šat řeholníků a řeholnic, jak chtěl sněm, byl znamením jejich zasvěcení a se zřejmě lišil nějakým způsobem od šatu světského.

C) Bohu zasvěcená poslušnost

23. Táž věrnost inspiruje váš slib poslušnosti ve světle víry a podle ní sílu lásky ke Kristu. Tímto slibem zcela obětujete svou vůli a vstupujete jistěji a bezpečněji do jeho úradků spásy. Podle příkladu Kristova, který přišel, aby plnil Otcovu vůli, a ve spojení s ním, který svým utrpením se naučil, co je to poslušnost, a sloužil bratřím, jste těsněji připoutáni k službě církve a svých bratří (srv. PC 14).

Evangelijní bratrství a oběť

24. Evangelijní touha po bratrství byla silně vyjádřena na koncilu, když se církev definovala jako Boží lid, ve kterém hierarchie slouží Kristovým údům, spojeným mezi sebou toutéž láskou. V řeholním stavu jako v celé církvi se proto

prožívá totéž velikonoční tajemství Kristovo. Hluboký smysl poslušnosti se zjevuje v plnosti tohoto tajemství smrti a zmrtvýchvstání a v něm se plní ve své dokonalosti nadpřirozené určení člověka: vždyť člověk dospívá k pravému životu obětí, bolestí a smrtí.

Uplatňovat autoritu mezi vašimi bratřími znamená tedy sloužit po vzoru toho, „který dal svůj život jako výkupné za mnohé (Mt 20,28).

Autorita a poslušnost

25. Autorita a poslušnost slouží společnému dobru. Jsou to dvě doplňující se stránky téže účasti na Kristově oběti. Ti, kdo jsou obdařeni autoritou, mají ve svých bratřích sloužit záměrům Otcovým, plným lásky, a řeholníci přijímáním jejich nařízení následují příklad našeho Mistra a spolupracují v díle spásy. Proto autorita a osobní svoboda nestojí proti sobě. Postupují společně v plnění Boží vůle, kterou bratrsky hledají v dialogu, plném vzájemné důvěry mezi představeným a jeho bratrem, když jde o záležitost osobní, nebo ve společné domluvě, když jde o záležitost, která se týká celé komunity. Při takové poradě vystříhají se řeholníci jak přílišného vzrušení myslí tak snahy dosáhnout toho, aby lákavé názory, které jdou světem, zvítězily nad hlubokým smyslem řeholního života. Náleží každému, ale zvláště představeným a těm, kteří jsou mezi bratřími nebo sestrami pověřeni jistými úkoly, oživit v komunitách jistotu víry, která je musí řídit. Rozmluva má za účel prohloubit tuto jistotu a působit, aby se prakticky projevovala v denním životě, kdy je jí právě třeba, nikoliv však, aby byla uvedena v pochybnost. Tyto společné porady (konference) končí, je-li třeba, rozhodnutím představených. Jejich přítomnost jako představených je naprosto nutná v každé poradě.

V potřebách denního života

26. Podmínky a způsob dnešního života se přirozeně odrážejí v praxi vaší poslušnosti. Mnozí totiž mezi vámi mají část své činnosti mimo řeholní dům a mají zaměstnání, pro které mají zvláštní odborné vzdělání. Druzí spolupracují v pracovních skupinách, které mají své vedení. Není nebezpečí, které nesou s sebou tyto situace, výzvou k upevnění a prohloubení smyslu pro poslušnost? Má-li to přinášet skutečný užitek, je třeba splnit některé podmínky. Je důležité především zkoumat, zda práce, která se přijímá, odpovídá povolání řeholní společnosti. Je také vhodné přesně vymezit obojí oblast. Je nutné zvláště umět přecházet z vnější činnosti k požadavkům společného života a bdít nad tím, aby byla zajištěna plná účinnost prvků života opravdu řeholního. Jeden z hlavních úkolů představených je zajistit svým bratřím a sestram v řeholi nutné podmínky pro jejich duchovní život. Jak by to však mohli uskutečnit, kdyby věrně nespolepracovala celá komunita?

Svoboda a poslušnost

27. Rád bych také dodal: čím více plníte svůj úkol, tím více je třeba, abyste obnovovali darování sama sebe v jeho plném významu. Pán přikazuje každému, „aby ztratil svůj život, chce-li jít za ním (Lk 9,23-24). Vy uskutečníte tento příkaz, když přijmete směrnice svých představených jako výraz své řeholní profese, ve které je „plné darování vlastní vůle jako oběť sama sebe, podaná Bohu (PC 14). Křesťanská poslušnost je bezpodmínečné podrobení Boží vůli. Vaše poslušnost je však zpřesněná, protože vy jste se jí dali Bohu zvláštním způsobem, a vaše možnost volby je jakoby ohraničena závazky, které jste na sebe vzali. Vaše postavení, ve kterém nyní jste, má svůj původ v dokonalém úkonu vaší svobody. Proto je ho třeba stále oživovat jak vlastní iniciativou, tak souhlasem, který dáváte příkazům svých představených. Koncil vypočítává mezi výhodami řeholního stavu „svobodu posílenou poslušností (LG 43) a zdůrazňuje, že „řeholní poslušnost nezmenšuje důstojnost lidské svobody, nýbrž ji přivádí k zralosti, protože dává dětem Božím větší svobodu (PC 14).

Svědění a poslušnost

28. Nejsou však možné rozpory mezi autoritou představeného a svědomím řeholníka, „touto svatyní člověka, ve které je sám s Bohem, jehož hlas mu zaznívá v nitru? (GS 16) Je třeba, abychom to řekli znovu: svědomí není samo sobě rozhodčím mravní hodnoty skutků, ke kterým vede; je odkázáno na objektivní normy a, je-li třeba, musí být opravováno a správně řízeno. Mimo případ rozkazu, který by byl zřejmě v rozporu s Božími zákony nebo se stanovami řeholní společnosti, nebo který by přivodil velké a jisté zlo, tehdy totiž není povinnost poslouchat - rozhodnutí představeného se týkají oblastí, kde hodnocení lepšího dobra se může měnit podle různých hledisek. Uzavírat z toho, že nějaký rozkaz se zdá objektivně

méně dobrý, že je proto nezákonný a odporuje svědomí, to by znamenalo neuznávat v nedostatku smyslu pro realitu, že v lidském dění je mnoho nejasného a že mnohé je možno brát dvojmým způsobem. Mimo to odmítnutí poslušnosti působí často velkou škodu společnému dobru. Proto řeholník nebude snadno tvrdit, že je rozpor mezi jeho svědomím a názorem představeného. Ostatně takovýto výjimečný případ způsobí někdy opravdové utrpení duše, jak tomu bylo i u samého Krista, „který se naučil poslušnosti z utrpení, jímž prošel,“ (Žid 5,8).

Kříž, důkaz největší lásky

29. Z toho je patrné, jaké odříkání vyžaduje praxe řeholního života. Musíme zakusit něco z oné tíhy, která táhla Pána k jeho kříži, totiž k onomu „křtu, kterým měl být pokřtěn, kde se zažehl onen oheň, který zapaluje i vás (Lk 12,49). Musíte zakusit něco z „bláznovství, které nám všem přeje svatý Pavel, neboť jen ono nás činí moudrými (1Kor 3,18). Nechtějte je pro vás kříž, jako byl pro Ježíše, důkazem největší lásky. Není tu tajemný vztah mezi odříkáním a radostí, mezi obětí a rozšířením srdce, mezi kázní a duchovní svobodou?

III. STYL ŽIVOTA

Vydávat svědectví

30. Musíme vyznat, synové a dcery v Ježíši Kristu, že v této době je těžké najít způsob života, který je v souladu s tímto požadavkem. Unáší vás tolik protilehlých zájmů, abyste hledali především činnost lidsky působivou. Není však vaší povinností podávat příklad radosti a vyrovnanosti, když na sebe berete obtíže, které vycházejí z práce a sociálních vztahů, a snášíte strohosti života s jeho tísnivou nejistotou a odříkáním naprosto nutným k plnosti křesťanského života? Vždyť řeholníci se snaží jít ke svatosti těžší cestou (LG 13). Uprostřed těchto starostí a obtíží, velkých nebo malých, vnitřní žár vašeho srdce působí, že nalézáte Kristův kříž, a pomáhá vám, abyste se ho chopili s vírou a láskou.

Za příkladem Kristovým

31. Za těchto podmínek podáváte svědectví, které Boží lid od vás očekává: mužové a ženy schopní přijmout obtíže chudoby, uchvácení prostotou a pokorou, milující mír a vzdálení každé prostřednosti, rozhodnutí pro naprosté odříkání, svobodní a zároveň poslušní, horliví a vytrvalí, mírní a stateční a pevní ve víře. Této milosti se vám dostává od Krista v poměru k vašemu naprostému darování, které nikdy neodvoláte. Současné dějiny tolika řeholníků a řeholnic, kteří velkodušně trpěli pro Krista v různých krajích, jsou výmluvným důkazem. Vyjadřujeme jim svůj obdiv a klademe je všem za vzor.

Upevnit vnitřního člověka

32. Na této cestě vám poskytují vzácnou pomoc formy života, které vybrala zkušenost podle charizmatu každé řeholní společnosti. Z nich vytvořila syntézu a nabádá k jejich dalšímu rozvoji. Ať jsou tyto formy jakkoliv rozmanité, tíhnou vždycky jako prostředky k utváření vnitřního člověka. Tato snaha posílit ho vám pomůže mezi tolika různými návrhy poznat vhodnější formy života. Přílišná touha po jisté ústupnosti a po možnosti si vybírat může způsobit, že i nepatrná část pevného řádu v řeholních zvyklostech, kterou vyžaduje život komunity a dokonalost jejích členů, bude pokládána za strohou. Jedinci nezřízeně vzrušení, kteří se dovolávají bratrské lásky nebo toho, co pokládají za vnuknutí Ducha svatého, mohou přivést řeholní společnost do zkázy.

Důležitost životního prostředí

33. Proto, jak víte ze zkušenosti, nesmíme podceňovat důležitost životního prostředí, jež má v každém povolání vliv na usměrnění života celého člověka i na zdokonalení jeho sklonů. Nebývá srdce často přitahováno hodnotami prchavými a pomíjejícími? Mnozí z vás musejí žít, alespoň částečně, ve světě a ten tíhne k tomu, aby odvrátil člověka od něho samého a uvedl v nebezpečí jeho spojení s Bohem a jeho duchovní jednotu. Je vám proto třeba se naučit nalézat Boha i v takových podmínkách života, jež jsou poznamenány zrychleným tempem, hlukem a pomíjejícími lákadly.

Naše útočiště v Bohu

34. Kdo by tedy neviděl, jak napomáhá k dosažení tohoto spojení s Bohem bratrské společenství života s řeholní kázní svobodně přijatou! Je patrné, že tato kázeň je stále více potřebná každému, kdo „se vrací k svému srdci“ (srv. Iz 46,8).

Podle biblického smyslu tohoto výrazu, který vyjadřuje cosi hlubšího, než jsou naše city, myšlenky a naše chtění a je proniknut smyslem nekonečného, absolutního a našeho věčného určení. V dnešním zmatku je třeba, aby řeholníci svým svědectvím ukázali, že člověk, který se pevně drží svého cíle, živého Boha, opravdu sjednotil a učinil zřejmé a viditelné spojení svého života v trvalém svazku s Bohem spojením všech mohutností, čistotou mysli a zduchovněním svých smyslů.

Nutnost duchovního soustředění

35. Podle míry svých vnějších úkolů, které musíte plnit, je třeba přecházet od této činnosti k životu, věnovanému božským věcem v soustředění, ve kterém vaše duše nabývá nových sil. Jestliže konáte opravdu dílo Boží, pocítíte sami nutnost věnovat jistý čas soustředění a ten prožijete plně s bratřími a sestrami. Poněvadž dnešní život s sebou nese přepracovanost a duševní vypětí, je vhodné vedle každodenní pravidelné modlitby věnovat čas prodloužené modlitbě. Doba věnovaná prodloužené modlitbě nebude všude stejná, nýbrž podle možností a povahy vašeho povolání. Jestliže domy, ke kterým patříte, přijímají hodně hostů, bude záležet na vás, abyste řídili čas a způsob návštěv, aby se zabránilo zbytečnému rozruchu a aby se vašim hostům usnadnilo intimní spojení s Bohem.

Duchovní zasvěcení

36. Taková je síla a smysl řeholních zvyklostí, které řídí náš každodenní život. Bdělé a pozorné svědomí se na ně nedívá jen z pouhého hlediska zavazující řehole. Pohlíží na ně z hlediska prospěchu, který přinášejí, a zda zjednávají větší duchovní plodnost. Je třeba říci, že řeholní observance vyžadují opravdové zasvěcení více než vzdělání, odpovídající rozumu, nebo než výchovu vůle. Zasvěcením se má člověk až ve svém nejhlubším nitru přetvořit ke křesťanskému životu podle evangelijních blahoslavenství.

Nauka života

37. Koncil pokládá „vyzkoušenou nauku o cestě k dokonalosti (LG 43) za dědictví řeholních společností a za jedno z největších dober, která vám mají poskytovat. Poněvadž tato dokonalost spočívá ve stále rostoucím pokroku v lásce k Bohu a k našim bratřím, je třeba rozumět touto naukou způsobem zcela konkrétním nauku života, která musí být opravdu prožívaná. To znamená, že pokusy, kterými se řeholní společnosti zabývají, nesmějí vést pouze k jistým přízpůsobením, která se vztahují ke změnám ve světě, nýbrž musejí účinně pomáhat k opětovnému odhalení prostředků, nezbytných k životu zcela proniknutému láskou k Bohu a k lidem.

Vytvoření nového člověka

38. Proto je nutné, aby jak komunity, tak jednotlivé osoby, které je tvoří, přešly ze stavu „duševního do stavu opravdu „duchovního (srv. 1Kor 2, 14-15). Cožpak není „nový člověk podle svatého Pavla zároveň jakoby církevní plností Krista a jakoby jeho účastí v každém křesťanu? Takový směr života učiní z vašich řeholních rodin životní prostředí, kde zárodek božského života, vsazený do duše každého z vás na křtu, rozkvete a vaše zasvěcení, plně prožívané, mu umožní přinášet plody v přehojné míře.

Prostota ve společném životě

39. Třebaže jste nedokonalí jako každý křesťan, zamýšlíte vytvořit prostředí, které by bylo schopné podporovat duchovní pokrok každého člena. Jak jinak byste toho mohli dosáhnout, než s pomocí Pána prohlubováním vztahů - i těch nejobyčejnějších, které vás spojují s vašimi bratřími? Láska totiž, nezapomínejme to, musí být jakoby aktivní nadějí v to, čím se mohou stát druzí za pomoci naší bratrské podpory. Znamená její pravdivosti je v radostné prostotě, kterou se všichni snaží pochopit, co má každý na srdci (srv. Gal 6,2). Jestliže se někteří řeholníci jeví, jakoby byli tísnění svým společným životem, který by je měl naopak plnit radostí, zda se to nestává proto, že v něm schází ona laskavost a vlídnost, kterými se živí naděje? Není však pochyby, že pracovní společenství, přátelské vztahy, bratrská spolupráce v témže druhu apoštolátu a vzájemná pomoc ve společenství života, zvoleného proto, aby se Kristu dostalo lepší služby, jsou velkou pomocí na této každodenní cestě.

Malé komunity

40. Z úvahy o těchto věcech vznikají touhy vytvářet malé komunity. Je to jako samovolná reakce proti soustředění navzájem neznámých lidí v městech a také nutnost přízpůsobit dům komunity malým ubytovacím možnostem v dnešních městech a

snaha přiblížit se životním postavením lidu, kterému se má dostat světla evangelia. To jsou pohnutky, které vedou některé řeholní společnosti k tomu, aby dávaly přednost zakládání komunit s malým počtem členů. To může jistě podporovat těsnější vztahy mezi řeholníky a vzájemné bratrštější přijetí úkolů. Avšak může-li nějaký naznačený způsob života dát vznik opravdu duchovnímu soužití, byla by to iluze věřit, že bude stačit k jeho růstu a rozvoji. Malé komunity totiž, jak patrně, požadují na členech spíše věci obtížnější, než aby poskytly snadnější způsob života.

Velké komunity

41. Mimo to je pravda, že mnohým řeholníkům vyhovují zvláštním způsobem početné komunity. Jejich vytváření může být také požadavkem samé povahy charitativní služby a jejich úkolů nebo intelektuálních prací a také monastického a kontemplativního života. Vždycky ať tu vládne dokonalá jednota ducha a srdce, jež plně odpovídá duchovnímu a nadpřirozenému cíli, o který tu jde. Ostatně - ať jsou tyto komunity malé nebo velké, nemohou být nápomocné svým členům, nejsou-li neustále oživovány evangelijním duchem, nečerpají-li životodárnou sílu v modlitbě a v umrtvování starého člověka, neusilují-li velkodušně v řeholní kázni a v plodnosti oběti kříže o vytvoření nového člověka.

IV. PROSTŘEDKY DUCHOVNÍHO ŽIVOTA

Touha po Bohu

42. Jak byste mohli, drazí řeholníci a drahé řeholnice, netoužit lépe poznat toho, jehož milujete a jehož chcete odhalovat lidem? S ním se spojujete v modlitbě. Kdybyste ztratili touhu po Bohu, našli byste ji znovu v pokorné a vroucí modlitbě. Nezapomínejte na svědectví historie: věrnost modlitbě nebo její opuštění se projeví jako horlivost nebo úpadek řeholního života.

Modlitba

43. Modlitba znamená získání intimního společenství s Bohem, úsilí klanět se mu, snahu přimlouvav se. Zkušenost křesťanské svatosti nám odhaluje plodnost modlitby, ve které se Bůh zjevuje duchu a srdci svých služebníků. Dary Ducha svatého jsou sice mnohotvárné, ale působí vždycky, že okoušíme toto intimní a opravdové poznání Boží. Bez něho nemůžeme ani poznat hodnotu křesťanského a řeholního života, ani nemáme sílu pokračovat v něm v radosti z naděje, která neklame.

Duch svatý proniká bratrský život

44. Není pochyby, že Duch svatý vám dává také milost nalézat Boha v srdci lidí, když vás učí je milovat jako bratry. On vám také pomáhá chápat projevy své lásky obsažené v událostech kolem nás. Jestliže pokorně upíráme pozornost na lidi a věci, osvěcuje nás Ježíšův duch a obohacuje nás svou moudrostí, jen když jsme hluboce proniknutí duchem modlitby.

Potřeba vnitřního života

45. Copak není jednou z bíd naší doby ona nevyrovnanost „mezi podmínkami kolektivního života a předpoklady pro osobní myšlení, tím spíše pro kontemplaci (GS 8)? Mnozí lidé - a mezi nimi nemálo mladých - ztratili smysl svého života a úzkostlivě hledají kontemplativní rozměr sama sebe a nevědí, že Kristus by mohl skrze svou církev odpovědět na jejich očekávání. Takové skutečnosti vás musejí vést k vážnému zamyšlení, co od vás lidé právem očekávají, neboť jste výslovně a provždy přijali na sebe povinnost žít ve službě Slova, pravého světla, které osvěcuje každého člověka. Buďte si proto vědomi důležitosti modlitby ve svém životě a horlivě se jí věnujte. Každodenní modlitba věrně konaná je pro každého a každou z vás prvotní nutností; proto jí náleží první místo ve vašich stanovách a ve vašem životě.

Silentium

46. Duchovní člověk se dívá na chvíle mlčení jako na jisté požadavky božské lásky; určitá samota je pro něho normálně nutná, aby naslouchal Bohu, mluvícímu k jeho srdci. Je třeba zdůraznit, že mlčení, které by nebylo nic jiného, než pouhý nedostatek hluku a řeči a ve kterém by duše nenabyla nové svěžesti, neznamenaloby zřejmě nic pro duchovní život. Mohlo by dokonce škodit bratrské lásce, kdyby v tu dobu bylo třeba jednat s druhými. Úsilí o intimní spojení s Bohem nutně vyžaduje mlčení na každém člověku, ať jde o ty, kteří mají nacházet

Boha ve shonu a hluku, nebo o ty, kteří jsou oddáni kontemplaci. Víra totiž, naděje, láska k Bohu, dispozice k přijetí darů Ducha svatého a také bratrská láska, pozorná k tajemství druhých, obsahují jako jistý požadavek nutnost mlčení.

Liturgický život

47. Je třeba vám připomínat zvláštní důležitost, jakou má v životě vašich komunit liturgie církve, jejímž středem je eucharistická oběť a v níž se vnitřní modlitba sjednocuje s vnějším obřadem? V řeholní profesi vás církev podala Bohu v oběť, jste proto těsně spojeni s eucharistickou obětí. Je třeba, aby vaše oběť sama sebe se stávala den co den opravdovou skutečností, neustále obnovovanou. Význačným pramenem této obnovy je přijímání Těla a Krve Kristovy, a tím se neustále posiluje vaše vůle opravdově milovat a vytrvat až k oběti života.

Eucharistie, srdce komunity a pramen života

48. Střed vašich komunit, shromážděných v Kristu, je sám sebou Eucharistie, „svátost milostivé lásky, znamení jednoty, pouto bratrské lásky (SC 47). Je proto samozřejmé, že se sjednocují viditelně v kapli, kde přítomnost nejsvětější Eucharistie znamená a zároveň působí to, co musí být hlavním posláním každé řeholní rodiny právě tak, jako každého křesťanského shromáždění. Eucharistií nepřestáváme zvěstovat smrt a zmrtvýchvstání Páně a připravovat se na jeho příchod ve slávě. Tím vám Eucharistie neustále připomíná tělesné a duševní utrpení, kterým byl Kristus zahrnut, které však vzal na sebe dobrovolně až k agonii a smrti na kříži. Bolestné zkoušky, které přicházejí, nechtě jsou pro vás příležitostí nést s Kristem a podávat Otci tolik nespravedlivých pohrom a utrpení, které naše bratry potkávají a kterým může dát smysl jen spojení ve víře s Kristovou obětí.

Duchovní plodnost pro svět

49. Tak se i svět účastní vašeho vnitřního života, oddaného modlitbě a oběti, jak praví důrazně sněm: „Nesmíme se domnívat, že se řeholníci následkem svého posvěcení odcizují lidem, nebo že jsou neužiteční pro společnost. I když někdy snad nepomáhají v přímém styku spoluobčanům, setkávají se s nimi přesto v Kristu dokonalejším způsobem, duchovně s nimi spolupracují, aby budování pozemské společnosti mělo vždy základ v Bohu a k němu bylo zaměřeno, aby snad nepracovali nadarmo ti, kdo ji budují (LG 46).

Účast na poslání církve

50. Tato účast na poslání církve, jak zdůrazňuje koncil, je možná, jen když řeholníci přijmou za své a podporují podle svých sil její „úkoly a záměry v oboru biblickém, liturgickém, pastoračním, ekumenickém a sociálním (PC 2). Budete pečovat o prospěch společné pastorační činnosti a poskytnete jí svou účinnou pomoc, i když při tom zachováte charakter svého institutu. A budete si vědomi toho, že exempce se týká zvláště vnitřního řádu a nezbavuje vás podřízenosti vzhledem k pravomoci biskupů, „pokud to vyžaduje realizace pastýřské služby biskupů a řádné vedení duchovní správy (ChD 35). Ostatně nemáte více než jiní neustále myslet na to, že činností církve pokračuje Kristova činnost k prospěchu lidí, jen když jdete po cestě Kristova života, který všechno pořádal k svému Otci: „Vždyť všechno je vaše...vy však jste Kristovi a Kristus je Boží (1Kor 3,22-23)? Povolání Boží vás řídí způsobem přímým a účinným na cestu k věčnému království. Duchovními zápasy, kterým se nelze vyhnout v žádném životě opravdu náboženském, „vydáváte svým životem jasné a skvělé svědectví, že pouze v duchu blahoslavenství je možno přetvořit svět a obětovat ho Bohu (LG 31).

V. KONEČNÁ VÝZVA

O pravou obnovu řeholního života

51. Drazí synové a dcery v Kristu, má-li se řeholní život obnovit, musí přizpůsobit své nepodstatné formy některým změnám, které zasahují stále rychleji a ve stále větší šíři do podmínek každého lidského života. Dosáhnout toho a při tom zachovat pevné zásady života, uznané církví, nebudete moci jinak, leda obnovou pravého a úplného povolání, vlastního vašim řeholním společenstvem. Přizpůsobit se svému prostředí pro každého živoucího tvora nespočívá v tom, že se vzdá své totožnosti, nýbrž v tom, že se upevní ve své zvláštní svěžesti.

Musíte chápat v celé hloubce dnešní sklony a požadavky moderního světa a jednat tak, aby z vašich pramenů tryskaly čisté vody, plné nové osvěžující síly.

Potřeba evangelijního svědectví v dnešním světě

52. Dnes na nás doléhá velmi palčivá otázka: jak dostat evangelijní poselství do mas civilizovaného světa? Co dělat v prostředcích, kde se vytváří nová kultura, kde se tvoří nový model člověka, který se domnívá, že už nepotřebuje vykoupení? Poněvadž všichni jsou povoláni ke kontemplaci tajemství spásy, chápete jistě, jak obtížný úkol vyplývá z těchto otázek pro každého z vás a jaká pobídka k vašemu apoštolskému úsilí. Drazí řeholníci a řeholnice, podle způsobů, jaké vyžaduje povolání Boží ve vašich duchovních rodinách, je třeba, abyste otevřeli svůj zrak na všechny potřeby lidí, na jejich obtíže a problémy a svědčili uprostřed nich modlitbou a činností o síle radostného poselství lásky, spravedlnosti a míru. Touha veškeré lidské rodiny – vést život plný bratrštější lásky, jak mezi jednotlivci tak mezi národy, vyžaduje především přetvoření mravů, způsobu myšlení a srdcí. Tento úkol, společný veškerému Božímu lidu, náleží zvláště vám. Jak byste jej mohli řádně uskutečnit, kdyby vám scházelo potěšení z božských věcí, které pramení v jistém zkušenostním poznání Boha? To nám jasně říká, že pravá obnova řeholního života je velmi důležitá k uskutečnění obnovy církve a světa.

Živá svědectví lásky k Pánu

53. Jako nikdy potřebuje dnes svět mužů a žen, kteří uvěřili slovu Pána, jeho zmrtvýchvstání a věčnému životu a to tak, že celý svůj pozemský život obětují, aby svědčili o pravdě Jeho lásky, která se nabízí všem lidem. Církev během svých dějin nepřestala být nikdy oživována a obnovována svatostí tolika řeholníků a řeholnic, kteří svým životem podle různých cest evangelijní dokonalosti svědčili o nekonečné lásce a o Kristu Pánu. Není tato milost pro lidi dneška oživující božský vánek, který jakoby osvobozoval od sebe samého a který zvěstuje věčnou a absolutní blaženost? – Když pohlížíte na tuto božskou radost, utvrďte se v pravdách víry a v jejím světle vykládejte křesťanským způsobem potřeby tohoto světa; velkodušně uvádějte v život požadavky vašeho povolání. Přišel okamžik, abyste se s největší pečlivostí věnovali nápravě svého svědomí, jestliže je toho třeba, a také revizi celého vašeho života k dosažení větší věrnosti.

Výzva ke všem řeholníkům a řeholnicím

54. Pohlížíme na vás s něžnou láskou Ježíše Krista, který nazval své učedníky malým stádcem a oznámil jim, že se zalíbilo Otci dát jim království, a prosíme vás snažně, abyste zachovávali prostotu těch nejmenších, o kterých je řeč v evangeliu. Snažte se ji najít v intimním a přátelském styku s Kristem nebo v přímém styku se svými bratry. Tehdy totiž zakusíte radost jásající v Duchu svatém; ta je vlastní těm, kdo jsou uvedeni v tajemství království. Nesnažte se přidružit k počtu oněch „moudrých a opatrných“, k jehož rozmnožení všechno přispívá. Před těmi jsou ona tajemství skrytá. Buďte opravdu chudí, tiší, žíznící po svatosti, milosrdní, čistého srdce, zkrátka takoví, skrze které svět pozná Boží mír.

Plodné vyzařování vaší radosti

55. Radost, která tryská z vědomí, že provždy náležíte Pánu, je nezměrný plod Ducha svatého; a bylo vám už dáno okoušet tuto radost. V této radosti, kterou ve vás Kristus zachovává i uprostřed životních zkoušek, pohlížíte na budoucnost. Míra, jakou bude vyzařovat tato radost z vašich komunit, bude důkazem, že životní stav, jaký jste si zvolili, vám přispívá, za pomoci trojího odříkání, obsaženého ve vaší řeholní profesi, k uskutečnění nejvyššího rozvoje vašeho života v Kristu. Tak budou mladí lidé pohlížet na vás a na váš život a snadno přijmou pozvání, kterým Ježíš nikdy nepřestává k nim mluvit. (srv. Mt 19, 11-12; 1Kor 7, 34) Koncil vám to také připomíná: „Ať si však řeholníci uvědomí, že nejlepším doporučením jejich společnosti a pozváním k řeholnímu životu je příklad jejich vlastního života (PC 24). Není také pochyby, že biskupové, kněží, rodiče, křesťanští vychovatelé si vás velmi váží a zahrnují vás láskou a rozněcují u mnohých touhu, aby se k vám připojili a tak odpověděli na Kristovo pozvání, které neustává zaznívat v srdcích jeho učedníků.“

Prosba k Panně Marii

56. Milovaná Matka Páně, podle jejíhož příkladu jste zasvětili svůj život Bohu, nechť vám vyprosí na každodenní cestě životem onu neměnnou radost, kterou může

dát jen Ježíš. Kéž váš život podle jejího příkladu svědčí „o takové mateřské lásce, která má oživit všechny, kdo spolupracují v apoštolském poslání církve při znovuzrození lidí (LG 65).
Nejdražší synové a dcery, nechtě radost z Pána přetvoří váš život Jemu zasvěcený a Jeho láska nechť ho učiní plodným. V Jeho jménu vám udělujeme ze srdce apoštolské požehnání.

Dáno v Římě u Svatého Petra,
dne 29. června na slavnost svatých apoštolů Petra a Pavla roku 1971, devátého roku našeho pontifikátu.

PP Pavel VI.

OBSAH

ÚVOD	173
01. Evangelijní svědectví	173
02. Koncil	173
03. Tradice církve	174
04. Úcta a láska	174
05. Přizpůsobená obnova	175
06. Nezbytné rozlišování	175
I. ŘEHOLNÍ ŽIVOT	175
07. Nauka koncilu	175
08. Život kontemplativní	176
09. Život apoštolský	177
10. Kontemplace a apoštolát	177
11. Charizma zakladatelů	177
12. Vnější formy a vnitřní elán	177
II. PODSTATNÉ ZÁVAZKY	178
A) 13. Bohu zasvěcená čistota	178
14. Pramen duchovní plodnosti	178
15. Dar Boží	178
B) 16. Bohu zasvěcená chudoba	179
17. Volání chudých	179
18. Chudoba a spravedlnost	179
19. Užívání statků světa	180
20. Život a práce	180
21. Bratrské společenství	180
22. Evangelijní požadavek	181
C) 23. Bohu zasvěcená poslušnost	181
24. Evangelijní bratrství a oběť	181
25. Autorita a poslušnost	182
26. V potřebách denního života	182
27. Svoboda a poslušnost	182
28. Svědomí a poslušnost	183
29. Kříž, důkaz největší lásky	183
III. STYL ŽIVOTA	184
30. Vydávat svědectví	184
31. Za příkladem Kristovým	184
32. Upevnit vnitřního člověka	184
33. Důležitost životního prostředí	185
34. Naše útočiště v Bohu	185
35. Nutnost duchovního soustředění	185
36. Duchovní zasvěcení	186
37. Nauka života	186
38. Vytvoření nového člověka	186
39. Prostota ve společném životě	186
40. Malé komunity	187
41. Velké komunity	187
IV. PROSTŘEDKY DUCHOVNÍHO ŽIVOTA	187
42. Touha po Bohu	187
43. Modlitba	188
44. Duch svatý proniká bratrský život	188
45. Potřeba vnitřního života	188
46. Silentium	188

47. Liturgický život	189	
48. Eucharistie, srdce komunity a pramen života	189	
49. Duchovní plodnost pro svět	189	
50. Účast na poslání církve	190	
V. KONEČNÁ VÝZVA 190		
51. O pravou obnovu řeholního života	190	
52. Potřeba evangelijního svědectví v dnešním světě	190	
53. Živá svědectví lásky k Pánu	191	
54. Výzva ke všem řeholníkům a řeholnicím	191	
55. Plodné vyzařování vaší radosti	191	
56. Prosba k Panně Marii	192	